YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

5 päivänä kesäkuuta 1996 *

Asiassa T-75/95,

Günzler Aluminium GmbH, saksalainen yhtiö, kotipaikka Ostfildern (Saksa), edustajanaan asianajaja Jürgen Strauß, Uhlandstrasse 11, Stuttgart,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Claudia Schmidt, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii kumottavaksi tuontitullien peruuttamisesta 14.11.1994 tehtyä komission päätöstä asiakirja K(911) 3006 lopullinen, jonka se on osoittanut Saksan liittotasavallalle,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. P. Briët sekä tuomarit B. Vesterdorf ja A. Potocki,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies B. Pastor,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 18.4.1996 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Tuonti- tai vientitullien palauttamisesta tai peruuttamisesta 2 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1430/79 (EYVL L 175, s. 1, jäljempänä asetus N:o 1430/79) 13 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna tuonti- tai vientitullien palauttamisesta tai peruuttamisesta annetun asetuksen N:o 1430/79 muuttamisesta 7 päivänä lokakuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3069/86 (EYVL L 286, s. 1, jäljempänä asetus N:o 3069/86) 1 artiklan 6 kohdassa, säädetään, että "tuontitulleja voidaan palauttaa tai ne voidaan peruuttaa muissa kuin A—D osastossa tarkoitetuissa erityistilanteissa, jotka johtuvat olosuhteista, joita asianosainen ei ole aiheuttanut tahallaan tai ilmeisellä huolimattomuudella". *

* Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa.

2 Tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- ja vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 (EYVL L 197, s. 1, jäljempänä asetus N:o 1697/79) 5 artiklan 2 kohdassa säädetään, että "toimivaltaiset viranomaiset voivat jättää sellaiset tuontitullit ja vientitullit jälkikäteen kantamatta, jotka ovat jääneet kantamatta tulliviranomaisten sellaisen virheen vuoksi, jota osaltaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä noudattanut tullivelan maksamisesta vastuussa ollut toimija ei ole voinut kohtuudella havaita". *

Riidan perustana olevat tosiseikat

3 Kantaja on 22.5.1990, 8.6.1990 ja 26.6.1991 tuonut entisestä Jugoslavian liittotasavallasta alumiiniseostankoja. Tuonnin perustana olevien myyntisopimusten mukaisesti jugoslavialaiset myyjät vastaavat tullimaksuista. Tämän vuoksi myyjien kanssa oli nimenomaisesti sovittu, että tavarat maksetaan vasta, kun tullausilmoitus saadaan, jolloin hinnasta voidaan tarvittaessa vähentää maksettujen tullien määrä.

4 Kun kantaja oli tehnyt tulli-ilmoitukset tankojen tuonnista, Saksan toimivaltainen tulliviranomainen antoi 25.5.1990, 11.6.1990 ja 26.6.1991 tullausilmoitukset, joiden mukaan tästä tuonnista ei peritä tulleja.

5 Saksan tulliviranomainen menetteli kuitenkin virheellisesti antaessaan tullivapautusilmoitukset. Jugoslaviaa suosivat säännökset eivät olleet enää voimassa kyseisinä ajankohtina, mikä ilmenee *Euroopan yhteisöjen virallisesta lehdestä* (jäljempänä virallinen lehti) (ks. tullivapautusten poistamisesta 19.5.1990 ja 31.12.1990 välisenä aikana 15 päivänä toukokuuta 1990 annettu komission asetus (ETY) N:o 1280/90,

* Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa.

EYVL L 126, s. 22, jäljempänä asetus N:o 1280/90, ja tullivapautusten poistamisesta 27.5.1991 ja 31.12.1991 välisenä aikana 23 päivänä toukokuuta 1991 annettu komission asetus (ETY) N:o 1347/91, EYVL L 129, s. 21, jäljempänä asetus N:o 1347/91).

6 Tulliviranomainen laiminlöi selvityksen tekemisen virastolle, joka valvoo tullikiintiöitä ja -kattoja. Tämän vuoksi vasta tulli-ilmoitusten jälkivalvonnassa maaliskuussa 1991 ja elokuussa 1991 (maaliskuun 1991 valvonta koski vuoden 1990 tuontieriä ja elokuun 1991 valvonta vuoden 1991 tuontierää) ilmeni, että tullivapautukset oli annettu virheellisesti.

7 Toimivaltainen tulliasiain keskusvirasto ilmoitti kantajalle 23.4.1992 ja 30.6.1992 tullien muutokset, joiden yhteismäärä oli 29 429,79 Saksan markkaa (DEM).

8 Kun kantaja sai tiedon viraston aikomuksesta kantaa tullit jälkikantona, se yritti tavoittaa jugoslavialaisia sopimuskumppaneitaan. Yritys oli kuitenkin turha tällä välin puhjenneen sisällissodan aiheuttamien vaikeuksien vuoksi.

9 Tämän jälkeen kantaja pyysi, etteivät Saksan toimivaltaiset tulliviranomaiset perisi tulleja jälkikantona asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Toissijaisesti kantaja pyysi tuontitullien peruuttamista asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan nojalla. Tässä pyynnössään kantaja pyysi myös kansallisen oikeuden nojalla pidennystä maksuaikaan, minkä se sai.

10 Saksan viranomaiset pyysivät 2.5.1994 komissiota päättämään siitä, voidaanko tuontitullien peruuttaminen perustella asetuksen N:o 1430/79 13 artiklalla. Pyyntö saapui komissioon 16.5.1994. Kuultuaan kaikkien jäsenvaltioiden edustajista koostuvan asiantuntijaryhmän mielipidettä komissio totesi 14.11.1994 tekemällään Saksan liittotasavallalle osoittamallaan päätöksellä (jäljempänä riitautettu päätös), että tuontitullien peruuttaminen ei ole perusteltua, koska kantaja ei voi väittää, ettei se olisi tiennyt virallisessa lehdessä julkaistuista oikeussäännöistä.

11 Riitautettu päätös annettiin tiedoksi kantajalle 27.12.1994 päivätyllä kirjeellä, jonka se sai 29.12.1994.

Asian käsittely ja asianosaisten vaatimukset

12 Kantaja nosti tämän kanteen, joka saapui yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 3.3.1995.

13 Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (kolmas jaosto) päätti aloittaa suullisen käsittelyn ilman edeltäviä asian selvittämistoimia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin pyysi kuitenkin 15.3.1996 päiväämällään kirjeellä asianosaisia vastaamaan kirjallisesti muutamiin kysymyksiin ja toimittamaan tuomioistuimeen joitakin asiakirjoja. Komissio ja kantaja vastasivat esitettyihin kysymyksiin ja toimittivat pyydetyt asiakirjat kirjeitse 27.3.1996 ja 29.3.1996.

14 Asianosaisten suulliset lausumat ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin annetut vastaukset kuultiin 18.4.1996 pidetyssä istunnossa.

15 Kantaja vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta

— kumoamaan 14.11.1994 tehdyn komission päätöksen;

— velvoittamaan komission tekemään uuden päätöksen Saksan 2.5.1994 esittämästä tuonti- tai vientitullien palauttamista tai peruuttamista koskevasta pyynnöstä, ottaen huomioon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeudellisen kannan.

16 Komissio vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta

— hylkäämään kanteen perusteettomana;

— velvoittamaan kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

Vaatimusten toisen kohdan tutkittavaksi ottaminen, jossa vaaditaan komission velvoittamista tekemään uusi päätös Saksan 2.5.1994 esittämästä pyynnöstä

17 Kumoamisvaatimuksensa lisäksi kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin velvoittaisi komission tekemään uuden päätöksen Saksan 2.5.1994 esittämästä tuontitullien peruuttamista koskevasta pyynnöstä.

18 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen tuomioistuin ei voi EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan nojalla nostettua kumoamiskannetta käsitellessään hallintoviranomaiselle kuuluvaa oikeutta loukkaamatta velvoittaa yhteisöjen toimielintä ryhtymään toimiin, jotka merkitsisivät perustamissopimuksen 176 artiklan mukaista sellaisen tuomion täytäntöönpanoa, jolla päätös on kumottu (ks. viimeksi asia T-346/94, France-aviation v. komissio, tuomio 9.11.1995, Kok. 1995, s. II-2843, 42 kohta).

19 Tästä seuraa, että vaatimusten toinen kohta, jossa vaaditaan komission velvoittamista tekemään uusi päätös Saksan 2.5.1994 esittämästä pyynnöstä, jätetään tutkimatta.

Pääasia

Kumoamisvaatimusten ensimmäinen kohta

20 Kantaja esittää kanteensa tueksi yhden ainoan kanneperusteen, jonka mukaan asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa on rikottu, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 3069/86.

Asianosaisten perustelut

21 Kantaja esittää ensiksi, että jotta voitaisiin tutkia, onko kyseessä asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa tarkoitettu "erityistilanne", on otettava huomioon asiaan liittyvien olosuhteiden kokonaisuus, koska tämä säännös on yleinen kohtuullistamissäännös. Lisäksi 13 artiklassa annetaan komissiolle harkintavalta, mikä tarkoittaa, että komission päätöksen on perustuttava tosiseikastoon, joka on todettu täsmällisesti ja mitään unohtamatta. Kantajan mukaan komissio on laiminlyönyt nämä edellytykset tehdessään riitautetun päätöksensä.

22 Kantajan mukaan on todettava, että virheelliset tullaustoimet johtuvat ainoastaan Saksan tulliviranomaisten huolimattomuudesta ja virheistä. Koska kantaja sai tullausilmoituksen, jossa se vapautettiin tullimaksusta, eikä ilmoitukseen sisältynyt mainintaa jälkikäteisen muutoksen mahdollisuudesta, kantaja väittää maksaneensa koko kauppahinnan vilpittömässä mielessä ilman että se olisi veloittanut tullimaksuja kauppakumppaneiltaan (ks. edellä 3 kohta).

23 Kantaja muistuttaa, että tulliviranomainen laiminlöi selvityksen tekemisen virastolle, joka vastaa tullikiintiöiden ja -kattojen valvomisesta. Tämän vuoksi virheet korjattiin vasta kahden vuoden kuluttua (vuoden 1990 tuontierien osalta) ja vuoden kuluttua (vuoden 1991 tuontierän osalta). Suullisessa käsittelyssä kantaja lisäsi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pyynnöstä komission tälle toimittamista asiakirjoista ilmenee kaksi seikkaa. Ensinnäkin kantajan mukaan on ilmeistä, että tulliviranomaisen esimies on myöntänyt, että mikäli tulliviranomainen olisi tehnyt selvityksen virastolle asianmukaisesti, virasto olisi havainnut virheet välittömästi. Toiseksi asiakirjoista ilmenee, että muutosilmoitukset lähetettiin noin kaksitoista kuukautta sen jälkeen, kun virheet havaittiin maaliskuussa ja elokuussa 1991.

24 Nämä selittämättömät viiveet ovat ainoa syy siihen, että kantaja ei enää voi entisen Jugoslavian liittotasavallan sisällissodan vuoksi vaatia kauppakumppaneitaan maksamaan tullia, joka on päätetty kantaa jälkikantona.

25 Toiseksi kantaja huomauttaa, että erityistilanteen käsite on oikeudellinen käsite, jonka sisältöä on tulkittava ottaen huomioon tuontitullien tavoitteet. Tästä seuraa kantajan mukaan, että komission olisi pitänyt tutkia pyynnön perusteltavuutta vertaamalla tätä tapausta sellaisiin tapauksiin, joissa tuontitullien peruuttamisesta on nimenomaan säädetty. Tällöin olisi käynyt ilmi, että tuontitullien peruuttaminen on

perusteltua silloin, kun tavaroiden tuonnilla tavoiteltua taloudellista päämäärää ei voida enää saavuttaa sellaisten olosuhteiden vuoksi, joihin tuoja ei voi vaikuttaa.

26 Tästä on käsiteltävänä olevassa tapauksessa nimenomaisesti kyse. Lisäksi kantaja ei olisi kärsinyt taloudellisesti tullin jälkikannosta, jos tulliviranomainen olisi soveltanut voimassa olleita säädöksiä oikein tai jos virhe olisi korjattu kohtuullisessa ajassa; toimivaltainen Jugoslavian ulkomaankaupasta vastaava keskusvirasto ei voi enää vastata myönteisesti perusteltuunkaan palautuspyyntöön, koska virastoa ei ole olemassa. Tästä seuraa kantajan mukaan, että myös tässä tapauksessa tuontitulleista olisi annettava vapautus.

27 Kolmanneksi kantaja huomauttaa, että asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa säädettyjen edellytysten osalta, joiden mukaan asianosainen ei saa aiheuttaa tilannetta tahallaan tai ilmeisellä huolimattomuudella, ei voida ensiksikään väittää, että kantaja olisi toiminut huolimattomasti tai pyrkinyt vilppiin, ja toiseksi, että oikeuskäytännön mukaan velvollisuus varmistautua yhteisön oikeuden kuhunkin toimeen soveltuvista säännöksistä lukemalla virallista lehteä koskee vain sellaisia ammattimaisia taloudellisia toimijoita, joiden toiminta koostuu pääasiassa tuonnista ja viennistä (ks. asia 161/88, Binder, tuomio 12.7.1989, Kok. 1989, s. 2415, 22 kohta). Ottaen huomioon, että kantaja on harjoittanut tuontia ainoastaan satunnaisesti, kantajaa on sen mukaan näin ollen pidettävä taloudellisena toimijana, jolla ei ole kokemusta tältä alalta, jolloin siltä ei voida kohtuudella vaatia parempaa asioiden tuntemusta kuin tulliviranomaisilta eikä sitä, että se voisi valvoa tulliviranomaisten toimia.

28 Komissio on väittänyt, että kantaja ei voi vedota asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa tarkoitettuun kohtuullistamissääntöön, koska Saksan oikeuden mukaan tullien muutosilmoituksista voidaan valittaa (ks. yhdistetyt asiat 244/85 ja 245/85, Cerealmangimi ja Italgrani v. komissio, tuomio 12.3.1987, Kok. 1987, s. 1303, 17 kohta); kantaja vastaa tähän, että se on käyttänyt valitusoikeuttaan ja nimenomaan tässä valituksessaan kantaja on pyytänyt toissijaisesti asiaintilan säilyttämiseksi, että tullimaksut peruutettaisiin 13 artiklan mukaisesti. Koska kantaja ei olisi

voinut vaikuttaa siihen, että Saksan viranomaiset halusivat ensin päättää tullimaksujen peruuttamista koskevasta hakemuksesta ja lähettivät tämän vuoksi asiaa koskevan pyynnön komissiolle, kantajan mukaan tätä pyyntöä ei voida hylätä sillä perusteella, että asian käsittely on kesken kansallisella tasolla.

29 Vaikka asetuksen N:o 1430/79 13 artiklalla ja asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdalla on "sama tavoite", kantaja pohtii lopuksi vielä sitä, seuraako tästä sellainen päätelmä, jonka mukaan näiden kahden säännöksen soveltamisen edellytykset ovat samat. Kantaja katsoo, ettei se ole missään tapauksessa laiminlyönyt asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja huolellisuusvelvoitteita.

30 Komissio korostaa ensin, että 23.4.1992 ja 30.6.1992 annettujen muutosilmoitusten pätevyyden kiistämiseksi käytettävissä olevan Saksan oikeuden mukainen muutoksenhakukeino johtaa siihen, että kantaja ei voi vedota asetuksen N:o 1430/79 13 artiklaan, sillä se on yleinen kohtuullistamissääntö (asia 283/82, Schoellershammer v. komissio, tuomio 15.12.1983, Kok. 1983, s. 4219, 7 kohta, ja em. yhdistetyt asiat Cerealmangimi ja Italgrani v. komissio, tuomion 10 kohta). Koska tällainen muutoksenhakukeino on olemassa, komission mukaan ei ole tarvetta hakea kohtuullistamispäätöstä (ks. em. yhdistetyt asiat Cerealmangimi ym. v. komissio, tuomion 17 kohta).

31 Jos oletetaan, että kantaja voisi kuitenkin vedota asetuksen N:o 1430/79 13 artiklaan, komissio muistuttaa, että "erityistilanteen" käsitettä ei ole määritelty. Komission mukaan käsitettä on tulkittava asetuksen A—D osastossa mainittujen tilanteiden yhteydessä ottaen huomioon, että kyseessä on kohtuullistamissääntö.

32 Saksan tulliviranomaisten tekemästä virheestä komissio huomauttaa, että asetuksessa N:o 1430/79 nimenomaisesti kuvatut tilanteet ovat sellaisia, joissa maahantuotuja tavaroita ei voida käyttää siihen tarkoitukseen mihin ne on tuotu. Tästä ei

ole kuitenkaan tässä tapauksessa kyse. Komission mukaan tilannetta ei voida pitää erityistilanteena vain sillä perusteella, että tuontiin liittyvät tuotot eivät ole odotetun suuruisia.

33 Jugoslavialaisten kauppakumppaneiden väitetystä katoamisesta komissio huomauttaa, että oikeuskäytännön mukaan sillä ei ole merkitystä, että kantaja ei enää voi kääntyä kauppakumppaniensa puoleen entisessä Jugoslavian liittotasavallassa (yhdistetyt asiat 98/83 ja 230/83, Van Gend en Loos ja Bosman v. komissio, tuomio 13.11.1984, Kok. 1984, s. 3763, 16 kohta ja yhdistetyt asiat C-121/91 ja C-122/91, CT Control (Rotterdam) ja JCT Benelux v. komissio, tuomio 6.7.1993, Kok. 1993, s. I-3873, 37 kohta).

34 Komission mukaan tästä seuraa, että käsiteltävänä olevan asian olosuhteita ei ole pidettävä asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa tarkoitettuna erityistilanteena.

35 Komissio huomauttaa, että kantaja on joka tapauksessa ollut ilmeisen huolimaton asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa tarkoitetulla tavalla. Kysymyksessä olleet tullisäännökset olivat nimittäin niin yksinkertaiset, että tehty virhe voitiin helposti havaita (ks. asia C-64/89, Deutsche Fernsprecher, tuomio 26.6.1990, Kok. 1990, s. I-2535, ja päinvastaista tilannetta koskeva asia 314/85, Foto-Frost, tuomio 22.10.1987, Kok. 1987, s. 4199, 25 kohta). Tähän komissio lisää, että kantaja ei ole vedonnut siihen, että sillä olisi ollut vaikeuksia tutustua viralliseen lehteen (asia 160/84, Kavallas ym. v. komissio, tuomio 15.5.1986, Kok. 1986, s. 1633).

36 Väitetystä kantajan kokemuksen puutteesta komissio huomauttaa, että sen vuoksi kantajan olisi pitänyt tutkia huolellisesti asiaan liittyviä säännöksiä ja julkaisuja. Nimittäin jos kantaja halusi varmistua siitä, ettei se joudu maksamaan tulleja jälkikäteen, sen ei olisi pitänyt komission mukaan luottaa sokeasti ilmoitukseen, jolla se vapautetaan tullimaksuista.

37 Lopuksi komissio huomauttaa kantajan siitä väitteestä, jonka mukaan siltä ei voida kohtuudella vaatia parempaa asioiden tuntemusta kuin tulliviranomaisilta itseltään, että yhteisöjen tuomioistuin on jo hylännyt tällaisen perustelun (ks. em. asia Deutsche Fernsprecher, tuomion 17 kohta).

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

38 Heti alkuun on todettava, että kyseessä olevista tuontieristä olisi pitänyt kantaa tulli asetusten N:o 1280/90 ja N:o 1347/91 mukaisesti, mistä asianosaiset ovat samaa mieltä. Itse asiassa kahden ensimmäisen tuontierän osalta, jotka tuotiin 22.5.1990 ja 8.6.1990, asetuksen N:o 1280/90 1 artiklassa säädetään Jugoslaviasta peräisin olevien tuotteiden tullivapautusten poistamisesta 19.5.—31.12.1990. Kolmannen tuontierän osalta, joka tuotiin 26.6.1991, asetuksen N:o 1347/91 1 artiklassa säädetään Jugoslaviasta peräisin olevien tuotteiden tullivapautusten poistamisesta 27.5.—31.12.1991.

39 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kyseisistä kolmesta tuontierästä ei kannettu tullia, koska toimivaltainen Saksan tulliviranomainen teki virheen, ja että Saksan viranomaiset ovat ryhtyneet perimään jälkikantona tullimaksut, joita ei peritty kantajalta tuonnin yhteydessä. Tältä osin on todettava, että asiakirjoista käy ilmi, ettei kantaja ole vielä suorittanut tullimaksuja.

40 Näissä olosuhteissa tullien jälkikantoa koskeva peruuttamispyyntö on tutkittava asetuksen N:o 1697/79 ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti, jossa säädetään, että "toimivaltaiset viranomaiset voivat jättää sellaiset tuontitullit ja vientitullit jälkikäteen kantamatta, jotka ovat jääneet kantamatta tulliviranomaisten sellaisen virheen takia, jota osaltaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia

voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä noudattanut tullivelan maksamisesta vastuussa ollut toimija ei ole voinut kohtuudella havaita". Tämän asetuksen tavoitteena on sen 1 artiklan mukaan määrittää ne edellytykset, joilla voidaan kantaa jälkitullauksin tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneet tuonti- ja vientitullit (ks. yhdistetyt asiat 212/80—217/80, Salumi ym., tuomio 12.11.1981, Kok. 1981, s. 2735, 7 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa lisäksi, että Saksan viranomaisten komissiolle toimittamista asiakirjoista ilmenee, että saatuaan tullimaksuja koskevat muutosilmoitukset kantaja on pyytänyt 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ettei tullimaksuja perittäisi jälkikantona.

41 Tähän on lisättävä, että asetus N:o 1697/79 on kumottu 1.1.1994 lukien yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 251 artiklalla (EYVL L 302, s. 1, jäljempänä asetus N:o 2913/92), ja että asetus N:o 1697/79 oli voimassa, kun tuontierät tuotiin vuosina 1990 ja 1991 ja kun muutosilmoituksista päätettiin vuonna 1992.

42 Asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan soveltamisesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että säännöksessä asetetaan kolme päällekkäistä edellytystä, joiden on täytyttävä, jotta toimivaltaiset viranomaiset voisivat jättää tuontitullit jälkikäteen kantamatta, eli että tulleja ei ole alun perin kannettu toimivaltaisten viranomaisten tekemän virheen vuoksi, että tullivelan maksamisesta vastuussa ollut toimija on toiminut vilpittömässä mielessä eli ei ole voinut kohtuudella havaita toimivaltaisten viranomaisten tekemää virhettä, ja että tämä on noudattanut kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä (ks. tästä viimeksi asia C-292/91, Weis, tuomio 4.5.1993, Kok. 1993, s. I-2219, 14 kohta). Kun edellytykset täyttyvät, tullivelan maksamisesta vastuussa olleella toimijalla on oikeus siihen, ettei tullimaksuja peritä jälkikantona (ks. em. asia Weis, tuomion 15 kohta). Jos sitä vastoin yksikin kolmesta edellytyksestä jää täyttymättä, pyyntö tullimaksujen jälkikantona perimättä jättämisestä ei ole perusteltu.

43 Tässä tapauksessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että on hyödyllistä keskittää tutkiminen toiseen edellytykseen eli siihen, onko asianomainen toimija voinut havaita virheen. Tältä osin on arvioitava konkreettisesti kaikkia asiaan liittyviä seikkoja ottaen erityisesti huomioon virheen laatu, asianomaisen toimijan ammatillinen kokemus ja tämän osoittama huolellisuus (ks. asia C-250/91, Hewlett Packard France, tuomio 1.4.1993, Kok. 1993, s. I-1819, 28 kohta).

44 Mitä tulee Saksan viranomaisten tekemän virheen laatuun, kun kysymyksessä olevat tuontierät vapautettiin tullimaksuista voimassa olleiden sääntöjen vastaisesti, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että säännöt olivat riittävän yksinkertaisia, jotta ne voitiin helposti ymmärtää. Lisäksi asetusten N:o 1280/90 ja N:o 1347/91 yksiselitteisistä säännöksistä ilmenee selvästi, että tullimaksut kannetaan kysymyksessä olevista tuontieristä.

45 Yhtiön ammatillisesta kokemuksesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantajan se väite on hylättävä, jonka mukaan kantajaa on pidettävä kokemattomana taloudellisena toimijana, koska se on tuonut alumiinitankoja ulkomailta ainoastaan satunnaisesti, eikä siltä voida kohtuudella vaatia parempaa asioiden tuntemusta kuin tulliviranomaisilta eikä sitä, että se voisi valvoa tulliviranomaisten toimia.

46 On todettava, että asiakirja-aineistosta ilmenee, että kantaja on tuonut maahan vuonna 1990 yksitoista alumiinitankoerää ja vuonna 1991 kahdeksan erää, joiden kaikkien arvo on huomattava, eikä kantaja ole kiistänyt tätä. Vaikka tuonti ja vienti ei olekaan kantajan pääasiallinen toimiala, on kuitenkin todettava, että sillä on kokemusta kysymyksessä olevien tavaroiden tuonnista, koska kantaja on aikaisemmin tuonut tällaisia eriä, joista on kannettu tullimaksut, kuten asiakirja-aineistosta ilmenee (ks. em. asia Deutsche Fernsprecher, tuomion 21 kohta).

47 Perustelusta, jonka mukaan tuojalta ei voida vaatia parempaa asioiden tuntemusta kuin tulliviranomaisilta, riittää kun todetaan, että yhteisöjen tuomioistuin on jo hylännyt tällaisen perustelun korostaen, että tällaisen periaatteen luomisesta seuraisi, että olisi käytännössä mahdotonta periä tullia jälkikantona, koska virheen on aina täytynyt johtua sellaisen toimivaltaisen viranomaisen virheestä, joka ei ole tutkinut kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja tai oikeudellisia seikkoja. Itse asiassa asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdalla ei olisi enää merkitystä, koska sen mukaan on välttämätön edellytys, että kyseisiä tullimaksuja ei ole peritty toimivaltaisten viranomaisten tekemän virheen vuoksi (ks. em. asia Deutsche Fernsprecher, tuomion 17 kohta).

48 Taloudelliselta toimijalta edellytettävästä huolellisuudesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa asian tosiseikat tutkittuaan, että tässä tapauksessa kantaja ei ole noudattanut tällaista huolellisuutta. On huomattava, että kantaja on kirjallisessa käsittelyssä esittänyt, että se oli sopinut jugoslavialaisten kauppakumppaniensa kanssa, että nämä maksavat mahdolliset tullimaksut. Tältä osin kantaja on erityisesti korostanut, että oli sovittu, että kauppahinta suoritetaan vasta, kun tulliviranomaiset ovat antaneet tullausilmoituksen, jolloin kauppahinnasta voidaan tarvittaessa vähentää kannettujen tullien määrä.

49 On kuitenkin todettava, että kantajan vastauksesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kirjallisiin kysymyksiin ilmenee, että vuonna 1990 tuotujen erien kauppahinta on maksettu ennen kuin kantaja on saanut tullausilmoituksen tulliviranomaisilta. Ensimmäinen tuontierä tuotiin 22.5.1990 ja tullausilmoitus annettiin 25.5.1990. Kantaja oli kuitenkin maksanut kauppahinnan jo 17.5.1990 eli jo ennen tulli-ilmoituksen jättämistä. Toinen tuontierä tuotiin 8.6.1990 ja tullausilmoitus annettiin 11.6.1990, ja kantaja oli maksanut kauppahinnan jo 8.6.1990. Tästä seuraa, että kantaja on itse ottanut taloudellisen riskin, mikä ei ollut sopimussuhteen mukaan välttämätöntä, kuten kauppasopimuksen 3 kohdasta ilmenee. Näin ollen kantaja ei voi väittää, että sen perusteltua luottamusta tullausilmoitusten pätevyyteen ei olisi suojattu, sillä asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan tarkoituksena on suojata erityisesti tullivelan maksamisesta vastuussa olevan toimijan

perusteltua luottamusta niiden perusteltujen seikkojen osalta, joita liittyy päätökseen siitä, kannetaanko tuontitulli (ks. asia C-348/89, Mecanarte, tuomio 27.6.1991, Kok. 1991, s. I-3277, 19 kohta).

50 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että komissio on perustellusti todennut, että jos kantaja halusi varmistua siitä, ettei siltä kanneta tullia jälkikäteen, sen olisi pitänyt tutkia asiaankuuluvia säännöksiä ja julkaisuja. Tältä osin on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kyseiset yhteisön säännökset ovat ainoat asiaa koskevat aineelliset säännökset siitä lähtien, kun ne on julkaistu virallisessa lehdessä, ja kaikkien oletetaan tietävän niistä (ks. asia C-80/89, Behn, tuomio 28.6.1990, Kok. 1990, s. I-2659, 13 kohta, ja em. asia Binder, tuomion 19 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo tältä osin, että huolellinen taloudellinen toimija olisi havainnut virheen, koska se olisi lukenut virallista lehteä, jossa kyseiset asetukset julkaistiin joitakin päiviä ennen tavaroiden tuontia (ks. em. asia Binder, tuomion 20 kohta). Päinvastoin kuin kantaja katsoo, tätä oikeuskäytäntöä sovelletaan muihinkin kuin sellaisiin ammattimaisiin taloudellisiin toimijoihin, joiden pääasiallinen toimiala on tuonti ja vienti.

51 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kantaja olisi voinut kohtuullisesti havaita Saksan viranomaisten tekemät tullimaksujen vapauttamista koskevat virheet asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Koska tullit voidaan jättää jälkikäteen kantamatta tullivelan maksamisesta vastuussa olevalta toimijalta ainoastaan, jos kaikki asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa asetetut edellytykset täyttyvät, on näin ollen todettava, että jos Saksan viranomaiset olisivat pyytäneet komissiota lausumaan tämän 5 artiklan 2 kohdan mahdollisesta soveltuvuudesta eikä asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan soveltuvuudesta (ks. edellä 10 kohta), olisi ollut perusteltua hylätä tullin perimättä jättämistä koskeva pyyntö.

52 Oikeuskäytännöstä johtuu, että jos virhe on havaittavissa asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla, tämä vastaa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa tarkoitettua ilmeistä huolimattomuutta tai tahallisuutta

(ks. em. asia Hewlett Packard France, tuomion 46 kohta), ja näin ollen nyt käsiteltävänä oleva kanneperuste on hylättävä perusteettomana, koska kantaja ei ole näyttänyt toteen, ettei se olisi toiminut ilmeisen huolimattomasti asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

53 Koska komissio on käsitellyt pyynnön perusteltavuutta asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan perusteella eikä asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan perusteella (ks. edellä 40 kohta), tässä perustelujen vaiheessa on tutkittava tästä mahdollisesti aiheutuvia seurauksia, vaikkei kantaja olekaan esittänyt tätä koskevaa kanneperustetta.

54 Asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan sanamuodosta ilmenee, että sen soveltamiselle on kaksi päällekkäistä edellytystä, jotka ovat erityistilanteen olemassaolo ja ilmeisen huolimattomuuden tai tahallisuuden puuttuminen, joten jos toinen edellytyksistä jää täyttymättä, tullien palauttamisesta on kieltäydyttävä (ks. tältä osin em. asiassa Kavallas ym. v. komissio annettu tuomio). Riidanalaisessa päätöksessään komissio on katsonut, että pyyntö ei ole perusteltu, koska tullivapautusten poistaminen on julkaistu virallisessa lehdessä, koska virallinen lehti velvoittaa kaikkia tullivelan maksamisesta vastuussa olevia toimijoita ja koska kaikkien oletetaan tietävän siinä julkaistuista säännöksistä. Komissio on katsonut tämän vuoksi, että kantaja ei ole näyttänyt toteen, ettei se olisi osaltaan toiminut ilmeisen huolimattomasti asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

55 Vaikka komission olisi pitänyt arvioida kantajan esittämää pyyntöä asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan perusteella (ks. edellä 40 kohta), on kuitenkin todettava, että asetuksen N:o 1430/79 13 artiklalla ja asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdalla on sama tavoite eli tuonti- tai vientitullien jälkikannon rajoittaminen sellaisiin tapauksiin, joissa se on perusteltua ja sopusoinnussa luottamuksensuojan periaatteen kaltaisen perusperiaatteen kanssa. Kuten edellä 52 kohdassa on jo todettu, tästä seuraa, että jos virhe on havaittavissa asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla, tämä vastaa asetuksen N:o 1430/79

13 artiklassa tarkoitettua ilmeistä huolimattomuutta tai tahallisuutta. Vaikka komissio on tehnyt oikeudellisen virheen arvioidessaan tätä tapausta asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan perusteella, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että tällainen virhe on ainoastaan muodollinen, koska tässä yksittäistapauksessa virheellä ei ole ollut ratkaisevaa vaikutusta komission ratkaisuun asiassa. Riidanalaista päätöstä ei siis ole syytä kumota sillä perusteella, että komission ratkaisun perusta on oikeudellisesti virheellinen.

56 Koska edellä on todettu, että kantajan olisi asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla kohtuudella pitänyt havaita virhe, jonka vuoksi kysymyksessä oleva tuonti vapautettiin tulleista, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että komissio on riidanalaisella päätöksellään perustellusti hylännyt pyynnön tullimaksujen jälkikannon peruuttamisesta.

57 Näin ollen päävaatimus on hylättävä perusteettomana. Tästä seuraa, että kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

58 Työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Komission vaatimuksesta on syytä velvoittaa kantaja korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kanne jätetään tutkimatta siltä osin kuin siinä vaaditaan velvollisuuksien määräämistä komissiolle.

2) Kanne hylätään perusteettomana muilta osin.

3) Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Briët Vesterdorf Potocki

Julistettiin Luxemburgissa 5 päivänä kesäkuuta 1996.

H. Jung C. P. Briët

kirjaaja kolmannen jaoston puheenjohtaja